

Brazília má prvého svätca

SAO PAULO. Až jeden a pol milióna veriacich včera prišlo do brazílskeho Sao Paula, aby videli Benedikta XVI. (na snímke REUTERS). Hlava katolíckej cirkvi tam pod holým nebom svätorečila prvého Brazílčana, františkánskeho mnícha z 18. storočia Antonia Galvaa.

Až jeden a pol milióna veriacich včera prišlo do brazílskeho Sao Paula, aby videli Benedikta XVI. Hlava katolíckej cirkvi tam pod holým nebom svätorečila prvého Brazílčana, františkánskeho mnícha z 18. storočia Antonia Galvaa.

Davy putovali z celej Latinskej Ameriky a mnohí stanovali v noci na piatok na letiskovej ploche Campo de Marte na kraji Sao Paula v chladnom počasi.

Pred príchodom pápeža sa o zápravu postaralo niekoľko hudobných skupín vrátane Marcela Rossiho, populárneho brazílskeho kňaza a rozhlasového moderátora známej show.

Počas dopoludňajšej omše svietilo slnko a pápeža obklopovali do bielej odetí cirkevní predstavitelia. Nadšené davy mávali vlajkami štátov Latinskej Ameriky a kričali „Vivat Bento!“

„Mysleli sme si, že pápež nás sklame, ale naopak - prekvapil nás. Tu v Brazílii vyšiel zo svojej ulity,“ povedal pre Reuters šesťdesiatročný Francisco Fortes, ktorý sa predstavil ako priamy potomok pátra Galvaa.

Na letisko prišli aj mladíci, ktorí nesúhlasia s pápežovým názorom

o nevyhnutnosti čistoty pred manželstvom. Ich transparent, s nápisom „Používam košielku“ býva heslom propagačnej kampane za používanie kondómov v čase karnevalov.

Blahoslavenému Antoniovi Galvaovi je pripisovaných až 5000 zázračných uzdravení, Vatikán z nich uznal dve, ktoré boli podmienkou na jeho kanonizáciu. Galvao bol údajne obdarený nadprirodzenými schopnosťami, napríklad levitáciou.

Podľa pápeža bol tento brazílsky svätec ľudom k dispozícii, kedykoľvek ho o to požiadali. Bol vyhľadávaným poradcom a svedníkom, prinášal pokoj do duší a do rodín, tlmočilo pápežove slová Vatikánske rádio.

Brazília katolícka cirkev dúfa, že vyhlásenie brata Galvaa za svätého zabráni úbytku katolíkov v krajine. Ich počet tam podľa agentúry Datafolha za posledné desaťročie poklesol o desať percent.

Pápež sa po omši stretol s brazílskymi biskupmi v saopaulskej katedrále Da Se, čo v portugálčine znamená skratku biskupského sídla.

V tretí deň svojej apoštolskej cesty navštívil Svätý Otec aj Aparecidu, podľa počtu pútnikov najnavštevovanejšie miesto na svete, kde sa skrýva soška Panny Márie, patrónky Brazílie. Hlava katolíckej cirkvi tam zajtra ukončí svoju návštevu otvorením konferencie latinskoamerických biskupov. **lum, SME, 12.5.2007**

Pastiersky list rodinám

Úloha rodičov v spoločnosti zostáva stále nedocenená. Konštatujú to katolícki biskupi, ktorí adresovali pastiersky list rodinám.

„Úloha rodičov v spoločnosti je dokonca vnímaná a prezentovaná ako prekážka či zbytočná záťaž.“

Rodina nemôže kráčať k šťastnej budúcnosti bez dobrých rodičov, „vyhlásili biskupi v liste. Biskupi v liste pri príležitosti Dňa matiek podakovali matkám za obetu a bolesť, ktorú prijali, aby

priviedli na svet nový život. Rodina ako prvá škola je dnes podľa biskupov zasiahnutá rýchlymi zmenami v spoločnosti a kultúre natoľko, že v mnohých rodinách zavládla neistota pokiaľ ide o vlastné úlohy.

Ťažkosti, v ktorých sa dnes rodina ocitla, sú natoľko vážne, že si vyžadujú veľkú a veľkodušnú spoluprácu na hľadaní pomoci pre ich posilnenie.

**JÁN FELIX
Šport, 14.5.2007**

Pápež vyzval veriacich: Šírte katolícku vieru!

Najmenej 150-tisíc veriacich z celej Latinskej Ameriky sa zúčastnilo omše pod šírým nebom, ktorú slúžil pápež Benedikt XVI. v brazílskej Aparecide do Norte. Pred začiatkom piatej generálnej konferencie episkopátu Južnej Ameriky a Karibskej oblasti pri nej vyzval všetkých katolíkov, aby horlivo šírili svoju vieru, a tá tak zostala dominantným náboženstvom v regióne.

„Toto je viera, ktorá z Latinskej Ameriky urobila kontinent nádeje,“ vyhlásil podľa agentúry AP pápež pred prelátmi a veriacimi na priestranstve pred najväčšou bazilikou zasvätej Panne Márii na svete.

Zdôraznil, že viera nie je žiadnou politickou ideológiou, ani sociálnym systémom, ale zdieľa záujmy všetkých ľudí, „najmä tých, ktorí sú chudobní a postihnutí“. Podľa agentúry DPA pápež zároveň nepriamo kritizoval prestupy katolíkov do radov protestantských cirkví.

Práve odliv veriacich z katolíckej cirkvi v regióne bude jednou z hlavných tém konferencie, ktorá sa začne po omši za účasti 166 biskupov a kardinálov z 22 krajín.

Očakáva sa, že Benedikt XVI. vo svojom úvodnom príhovore navrhne stratégiu, ako by malo miestne katolícke duchovenstvo bojovať s týmto odlivom. Účastníci konferencie budú v Aparecide v nasledujúcich dvoch týždňoch pravdepodobne tiež diskutovať o otázkach potratov, rozvodovosti a predmanželského sexu.

Dav veriacich pápeža nadšene zdravil už keď na omšu prichádzal vo svojom papamobile. V počte účastníkov omše sa agentúry rozchádzajú. Agentúra AP píše o 150-tisíc veriacich, DPA s odvolaním sa na miestne médiá uvádza 200- až 400-tisíc. Podľa nemeckej agentúry ide v každom prípade o sklamanie, pretože sa očakával príchod 500-tisíc až milión ľudí z celého kontinentu.

Nedeľa je posledným dňom pápežovej päťdňovej návštevy Brazílie. Večer miestneho času odletí späť do Ríma. **alm, ČTK, PRAVDA, 13. 5. 2007**

Pápež rozdával milióny

Počas juhoamerického turné pápež Benedikt XVI. zachránil krachujúce centrum pre drogovú závislú mládež v brazílskej obci Guaratingueta. Venoval mu milióny z vlastných úspor.

Hlava Katolíckej cirkvi venovala takmer 2, 5 milióna korún zo svojich súkromných úspor odvykaciu centru pre drogovú závislú mládež. Pápež nešetril kritikou na problémy spoločnosti.

„Práve tam, kde nevidíme žiadnu budúcnosť a nádej, musíme ukázať silu znovuzkriesenia, „ vyhlásil v centre Fazend a Esperanca, čo v preklade znamená Farma nádeje.

To založil v štáte Sao Paulo nemecký františkánsky mních Hans Stapel v roku 1983. Pri práci s drogovou závislosťou nevyužívajú žiadne lieky a kladú dôraz na duchovno. Úspešnosť ročného liečebného programu je asi 80 percent. Podľa tohto modelu vzniklo na svete ďalších 42 centier.

V stredisku pri Guaratinguete sú okrem Brazílčanov aj Nemci, Belgičania a Rusi.

Centrum sa však dostalo v poslednom období do finančných ťažkostí a jeho dlhy narástli na viac ako milión dolárov.

Finančná pomoc pápeža tak pôjde najmä na zaplatenie časti dlhu. (ijk)

Plus jeden deň, 14.5.2007

Poliaci sa zbláznili:

Toto chcú zakázať!

VARŠAVA - Silne katolícke Poľsko navrhuje zakázať minisukne a výrazný mejkap. Podľa portálu aktualne. sk ide o návrh ultrakatólikov, ktorí sa už pokúšali zakázať propagovanie homosexuality či zakázať interrupcie.

Poslanec poľského Sejmu Artur Zawisz, ktorý sa už obrátil na ministerstvo spravodlivosti, chce teraz mimo zákona postaviť aj minisukne a mejkap. Podľa neho by to mohlo pomôcť v boji proti prostitúcii a znížiť to vysoké zisky obchodníkov v sexbiznise. Podľa neho vhodné nie sú ani priesvitné a príliš krátke blúzky.

Pápež kritizoval v Brazílii drogových dilerov

Benedikt XVI. navštívil drogové stredisko a slúžil omšu v Aparecide.

Drogové štatistiky sú v celej Latinskej Amerike hrozivé. Počas svojej cesty v Brazílii sa im venoval aj pápež Benedikt XVI. Cez víkend navštívil rehabilitačné stredisko v brazílskom meste Guaratinguetá. Ostro kritizoval priekupníkov drog a povedal, že za zlo, ktoré pôsobia, budú musieť zložiť účty Bohu.

Na lúke pred Farmou nádeje sa zišlo asi 6000 ľudí. To, že pápež zaradil do programu svojej päťdňovej cesty po Brazílii práve toto miesto, považujú za mimoriadne významné, lebo brazílska spoločnosť drogovou závislosťou odsúva na okraj spoločnosti.

Centrum, ktoré pred 24 rokmi založil františkánsky mních Hans Stapel, klientom poskytuje duchovnú oporu a zamestnáva ich na statku, kde sa starajú o kravy, udržiavajú jablkový sad a chovajú včely. Podľa vedenia strediska sa tu 80 percent

prichádzajúcich návyku konzumácie drog zbaví. Medzi jeho klientmi sú aj slobodné matky a chorí na AIDS.

„Priekupníkom odkazujú, aby sa zamysleli nad zlom, ktoré páchajú na množstve mladých i dospelých ľudí zo všetkých spoločenských vrstiev. Boh si to s nimi vyúčtuje. Nie je možné pošliapávať týmto spôsobom ľudskú dôstojnosť,“ povedal Benedikt XVI. Pápež sa už na začiatku svojej cesty zišiel s mladými Brazílčanmi v Sao Paule. Kritizoval šírenie drog a povedal, že drogy vyvracajú „najhlbšie korene“ mládeže.

Guaratinguetá je neďaleko Aparecidy, v ktorej pápežov program v nedeľu vyvrcholil. V tamojšej bazilike Zjavenia Panny Márie slúžil omšu, na ktorú prišlo až 350-tisíc ľudí.

Pápež sa v Aparecide zúčastní aj na 5. generálnej konferencii biskupov Latinskej Ameriky a Karibských ostrovov. Dvesto účastníkov chce hovoriť o možnostiach, ako zastaviť odlev veriacich. **SME, 14.5.2007**

Pápežova kritika marxizmu nesmeruje proti Chávezovi

CARACAS (SITA/AP) - Vysokopostavený predstaviteľ venezuelskej vlády v pondelok povedal, že pápežovo odsúdenie marxizmu nie je namierené proti venezuelskému prezidentovi Hugovi Chávezovi, ktorý tvrdí, že krajinu vedie k „socializmu 21. storočia“. „Všetci vieme, že súčasný pápež je povahou konzervatívny muž, ale to nevyhnutne neznamená, že musíme každé slovo, ktoré vyriekne, považovať ... za namierené proti Venezuele,“ povedal štátnej televízii minister informácií William Lara.

Pápež Benedikt XVI. v nedeľu ukončil návštevu susednej Brazílie,

kde na biskupskej konferencii povedal, že marxizmus, rovnako ako nekontrolovaný kapitalizmus a globalizácia, stojí za mnohými problémami v regióne. „Marxistický systém tam, kde si nájde cestu do vlády, nezanechá za sebou len smutné dedičstvo ekonomickej a ekologickej deštrukcie, ale aj bolestivú deštrukciu ľudského ducha,“ povedal pápež.

Ľavicové režimy vládnu okrem Venezuely aj v Bolívii, Ekvádore, Nikarague, Chile, Argentíne a Uruguaji, hoci nie všetky sa odvolávajú na marxizmus. Chávez tvrdí, že je katolík a Ježiša označil za ukázkového revolucionára. **SME, 15.5.2007**

Pre poľskú mutáciu amerického časopisu Newsweek povedal, že pekné dievča, ktoré sa bude večer vracat' z diskotéky, môže byť zatknuté. „Verím, že polícia rozozná normálne ženy od tých s nízkou morálkou, „ povedal

Zawisz, ktorý nedávno opustil poľskú stranu Právo a spravodlivosť.

Dôvodom bol fakt, že v parlamente neprešiel návrh úplného zákazu interrupcií. **(net)**

Nový čas, 12.5.2007

Sokol radil, ako meniť pamäť národa

BRATISLAVA. Predseda poslaneckého klubu SNS Rafael Rafaj, šéf ÚPN Ivan Petranský, predseda zväzu protikomunistického odboja Árpád Tarnóczy a arcibiskup Ján Sokol rokovali v piatok v Smolenickom zámku o zmene zákona o pamäti národa. Nakrútila ich tam STV, ktorej priznali, že hovorili aj o zmene, ktorá by dala ÚPN povinnosť overovať historické dokumenty a až potom ich zverejniť. V praxi by to však mohlo znamenať, že ak by sa napríklad nenašiel nikto, kto by vedel potvrdiť, že arcibiskup Sokol chodil do konšpiračného bytu a popieral by to aj jeho eštebák, verejnosť by sa to nikdy nedozvedela.

„Išlo o krátke stretnutie v rámci vedeckej konferencie Komunizmus patrí pred medzinárodný tribunál, ktorú usporiadal Zväz protikomunistického odboja a na ktorú som bol pozvaný,“ povedal SME Petranský.

V tom, že sa stretol so Sokolom, ktorý podľa archívov ÚPN chodil do konšpiračného bytu a od eštebákov dostával aj odmeny, nevidí problém.

Petranský pre STV povedal, že o takejto zmene uvažujú, včera už tvrdil, že podporuje takú novelu, „ktorá nijako neznižuje dnes stanovený rozsah informácií, ktoré ÚPN zverejňuje. Rozhodnutie je plne v rukách zákonodarného zboru.“

Čaplovič: Naruby

Podpredseda vlády pre ľudské práva a Smeru Dušan Čaplovič je zásadne proti takej zmene. „To môže skrsnúť len v hlavách, ktoré tomu absolútne nerozumejú. Základná idea ústavu by potom bola obrátená naruby,“ povedal. „Ak by to prešlo, ÚPN by stratil zmysel.“

Deje sa to podľa neho práve kvôli Sokolovi. „Hľadali možnosti, ako vyhlásiť spisy, ktoré sa dotýkajú jeho osoby, za nepravé,“ myslí si Čaplovič. „Kto bude overovať historickú pravosť dokumentov? Tí, čo sú tam za agentov a eštebákov?“

To, že sa Petranský stretol so Sokolom, mu neprekáča, nemyslí si však, že s ním mal rokovať práve o tomto.

Rafaj o téme nechce hovoriť. „Treba zaviesť princíp vyrovnanosti, lebo zatiaľ je všetko založené len na dokumentoch, ktoré tvorila zločinecká organizácia ŠtB. To je všetko, čo k tomu poviem. Určite nepriskočím na hru, aby sme cez médiá viedli polemiku a vysvetľovali v štádiu prípravy filozofiu dokumentu. Keď bude hotový, predložíme ho, urobíme k nemu tlačovku,“ povedal.

Sokol zo schôdzky odišiel so slovami „no comment“. Konferencia biskupov Slovenska povedala, že ich tam nezastupoval. Podobnú zmenu zákona navrhla kedysi KSS.

Po zverejnení dokumentov o Sokolovi, len SMK a podpredseda HZDS Jozef Kovarčík vyhlásili, že Sokol by mal z funkcie trnavského arcibiskupa odstúpiť. „Myslím si, že hľadá nejaký spôsob, aby sa očistil,“ povedal o arcibiskupovi Kovarčík.

Likvidačný ťah

Gyula Bárdos z SMK o stretnutí povedal, že nebolo šťastné. Ak by ÚPN mal dokazovať pravdivosť dokumentov, bol by to podľa Bárdosa likvidačný ťah.

To si myslí aj historik Dušan Kováč. „Teraz je to postavené na tom, že tie zväzky sú hodnoverné a každý, kto sa cíti poškodený, sa môže brániť a môže sa pokúsiť preukázať svoju nevinu. Ak by to malo byť naopak, tak ten ústav môže byť pokojne aj zrušený,“ povedal Kováč.

To, že v ŠtB platili prísne pravidlá a príslušníci by falšovaním zväzkov riskovali svoje výhodné postavenie, povedal už v minulosti zakladateľ Ústavu pamäti národa Ján Langoš.

V januári 2005 chcela podobne ako SNS novelizovať zákon o pamäti národa komunistická strana. Jej poslanci chceli, aby ústav niesol za dokumenty právnu zodpovednosť.

Dnes má každý dotknutý občan právo priložiť k svojmu zväzku aj svoje vlastné vyhlásenie. Urobil tak napríklad kňaz Anton Srholec.

SME, 14.5.2007

Sokol radí UPN.

čo s agentmi

Arcibiskup rokoval s ÚPN a SNS, chceli by zmeniť zákon o pamäti národa

SNS chce, aby UPN overoval pravdivosť dokumentov. Podpredseda vlády je pobúrený.

BRATISLAVA. Arcibiskup Ján Sokol sa angažuje v zmene zákona o pamäti národa, hoci sám podľa archívov ÚPN s ŠtB spolupracoval. O zmene zákona so Sokolom rokoval predseda poslaneckého klubu SNS Rafael Rafaj, šéf ÚPN Ivan Petranský a predseda Zväzu protikomunistického odboja Árpád Tarnóczy. Na schôdzke v Smolenickom zámku, ktorú v piatok zvolal práve Tarnóczy, ich nakrútila STV. Zákon chcú zmeniť tak, aby ústav zverejňoval len tie dokumenty, ktorých pravosť overí. To by mohlo ich zverejňovanie úplne zastaviť. „To môže skrsnúť len v hlavách, ktoré tomu absolútne nerozumejú,“ povedal pobúrený podpredseda vlády a Smeru Dušan Čaplovič. Deje sa to podľa neho práve kvôli Sokolovi. „Hľadali možnosti, ako vyhlásiť spisy, ktoré sa dotýkajú jeho osoby, za nepravé,“ myslí si Čaplovič. „Kto bude overovať historickú pravosť dokumentov? Tí, čo sú tam za agentov a eštebákov?“ Rafaj o téme nechce hovoriť. „Treba zaviesť princíp vyrovnanosti, lebo zatiaľ je všetko založené len na dokumentoch, ktoré tvorila zločinecká organizácia ŠtB. To je všetko, čo k tomu poviem.“ Keď vraj bude novela hotová, predstavia ju. Šéf ÚPN Petranský pre STV povedal, že o takejto zmene uvažujú, včera už tvrdil, že podporuje takú novelu, „ktorá nijako neznižuje dnes stanovený rozsah informácií, ktoré ÚPN zverejňuje“. Sokol zo schôdzky odišiel so slovami „no comment“. Konferencia biskupov Slovenska povedala, že ich tam nezastupoval. Podobnú zmenu zákona navrhla kedysi KSS.

Monika Žemlová

SME, 14.5.2007

tkkbs@kbs.sk

Pápež odletel z Brazílie spokojný

Hlava katolíckej cirkvi odmietla marxizmus ako spôsob riešenia chudoby.

Pápež Benedikt XVI. sa včera vrátil z návštevy Brazílie domov do Vatikánu. Podľa prvých reakcií jeho prvá cesta v Latinskej Amerike dopadla povzbudivo.

Vylepšil si imidž

Povešť konzervatívneho pápeža v regióne sa po jeho návšteve zmenila, tvrdí britská televízia BBC.

Kým predtým ho Latinská Amerika vnímala ako chladného, konzervatívneho pedanta zamknutého vo vatikánskych palácoch, dnes je to vraj inak. Veriacich zaujal napríklad svojou kritikou latinskoamerických priekupníkov drog potom, ako navštívil rehabilitačné centrum pre mladých narkomanov blízko Sao Paula.

Obyvateľov najľudnatejšej katolíckej krajiny sveta však potešil najmä tým, že kanonizoval ich prvého svätého - františkána Antonia Galvaa.

Brazílske médiá ocenili priateľskú, uvoľnenú atmosféru pápežových stretnutí s ľuďmi.

Ak však niekto čakal väčšiu otvorenosť k väčšinovým liberálnym postojom v spoločnosti, ostal sklamaný. V krajine, kde vláda zadarmo rozdáva prezervatívy v rámci prevencie proti AIDS, pápež opakoval slová o potrebe čistoty pred manželstvom, zákaze potratov či eutanázie.

Stretnutie s brazílskym ľavicovým prezidentom Lulom da Silvom na začiatku cesty nedopadlo práve najlepšie. Pápež však odchádzal z Brazílie nadšený. Pobyt označil za „intenzívny a nezabudnuteľný“.

Nie marxizmu

Na koniec cesty v príhovore na Konferencii latinskoamerických a karibských biskupov v Aparecide sa pápež nevyhol kritike módnjej vlny populistických ľavicových politikov v regióne.

Latinskoamerické vlády vyzval, aby presadzovali rovnoprávnosť v rámci etiky. Napriek „očividnému pokroku smerom k demokracii sú dôvody na obavy z autoritárskych foriem vlády a režimov oddaných istým ideológiám, o ktorých sme si mysleli, že budú prekonané,“ pove-

dal pápež. Síce nikoho nemenoval, narážal však na ultraľavicových prezidentov, akými sú Hugo Chávez vo Venezuele či Evo Morales v Bolívii. Dodal, že tieto ideológie nezodpovedajú kresťanskej predstave človeka a spoločnosti.

Brazília je charakteristická obrovskou priepasťou medzi bohatými a chudobnými.

Vatikán však prekonávanie sociálnych rozdielov presadzuje formou charity a solidarity a nie prostredníctvom znárodňovania, ako to robí Chávez či Morales. Benedikt XVI. však zároveň kritizoval aj bezuzdný kapitalizmus.

Kňazi, využívajte médiá

Pápež sa v španielčine a portugalčine snažil prebudit' biskupov na väčšiu pastoračnú aktivitu. Povzbudil ich, aby využívali viac moderné komunikačné prostriedky ako tlač, rozhlas, televíziu či internet. Katolícka cirkev v posledných rokoch totiž stráca v regióne svojich veriacich.

Pápež na ceste

- rázne odmietol interrupcie a vyjadril súhlas s exkomunikáciou politikov, čo ju povoľujú,

- stretol sa s brazílskym prezidentom Luizom Lula da Silvom, ich stretnutie malo vlažný charakter,

- navštívil rehabilitačné centrum drogovo závislých, ostro kritizoval drogových dílerov,

- stretol sa s mládežou, kanonizoval prvého brazílskeho svätca Antonia Galvaa,

- odsúdil marxizmus a autoritatívne režimy v Latinskej Amerike,

- vyzval biskupov na väčšiu aktivitu a využívanie médií.

Lucia Michalková, SME, 15.5.2007

Fatima- modlitby za stratené dievčatko

V portugalskej Fatime sa stretlo počas víkendu viac ako pol milióna ľudí. Prišli si pripomenúť 90. výročie zjavenia Panny Márie. Dnešnú slávnostnú omšu pre desaťtisíce veriacich celebroidal kardinál Angelo Sodano.

13. mája 1917 sa podľa katolíckej cirkvi zjavila Panna Mária na tomto mieste trom chudobným deťom. Odvtedy je Fatima vyhľadávaným pútnickým miestom. Dnes sa tam tisíce ľudí modlili aj za malú Madeleine, ktorú pravdepodobne uniesli v miestnom letovisku.

AA: „Modlíme sa za jej šťastný návrat k rodičom.“

AA: „Zapálím za ňu sviečku.“

Zvláštny význam mala Fatima pre pápeža Jána Pavla II., ktorý veril, že fatimská Panna Mária mu zachránila život, keď 13. mája, práve na výročie zjavenia, prežil pokus o atentát. Terajší pápež Benedikt XVI. sa na oslavách výročia fatimských zjavení nezúčastnil, lebo bol na návšteve Brazílie. Počas jedného z príhovorov pred tamojším centrom pre liečbu narkomanov, varoval drogových dílerov pred božou odplatou.

Pápež Benedikt XVI: „Priekupníkom odkazujem, aby sa zamysleli nad zlom, ktoré páchajú na množstve mladých i dospelých ľudí zo všetkých spoločenských vrstiev. Boh za to s nimi zúčtuje. Nie je možné takto šliapať po ľudskej dôstojnosti.“

Pápež daroval centru 100 000 dolárov zo svojich vlastných peňazí. Návštevu Brazílie ukončil omšou v Bazilike zjavenia Panny Márie, na ktorú prišlo takmer 400 000 veriacich.

Martina Jančeková

STV, 19:30, 13.5.2007

Fatima oslávila 90. výročie od zjavenia

LISABON. Takmer pol milióna ľudí sa cez víkend zúčastnilo na rôznych bohoslužbách v portugalskej Fatime pri príležitosti 90. výročia tunajšieho údajného zjavenia Panny Márie. Pre veriacich slúžil omšu kardinál Angelo Sodano, ktorý slávnostným obradom v meste predsedal ako zvláštny vyslanec pápeža.

Kardinál pri kázaní vyzval Európu, aby sa usilovala o návrat viery do centra spoločenského záujmu. „V našich krajinách je ojedinelé odpadlivosť, ktoré nás nesmie nechávať ľahostajnými,“ povedal Sodano, ktorý bol donedávna vatikánskym štátnym sekretárom.

SME, 14.5.2007

Pius IX. - pápež neomylný

Pius IX. vo víre udalostí svojej doby postupne získaval povest' liberála, osloboditeľa až zradcu. Jeho takmer 32-ročný pontifikát, najdlhší v histórii pápežstva, poznačilo formovanie Talianskej republiky, vzostup nových filozofických prúdov a úpadok pápežského štátu.

Pius IX. vo víre udalostí svojej doby postupne získaval povest' liberála, osloboditeľa až zradcu. Jeho takmer 32-ročný pontifikát, najdlhší v histórii pápežstva, poznačilo formovanie Talianskej republiky, vzostup nových filozofických prúdov a úpadok pápežského štátu. Johannes Maria Mastai-Ferreti, syn grófa Girolama, sa narodil 13. mája 1792 v Senigalii, na pobreží Jadranu. Ako päťročný sa skoro utopil a odvtedy ho trápili epileptické záchvaty. Johannes strácal nádej, či sa bude môcť stať kňazom, no neskôr v mladosti sa uzdravil na pútnickom mieste v talianskom Lorette.

V roku 1819 bol vysvätený za kňaza a po ôsmich rokoch sa stal biskupom. Otvorene obhajoval zmeny vo vatikánskom štáte a získal povest' liberála. V roku 1840 ho vymenovali za kardinála a o šesť rokov sa stal pápežom.

Búrlivý pontifikát

Zvolením za pápeža sa Pius IX. stal aj hlavou pápežského štátu. Krátko po konkláve vyhlásil amnestiu pre politických väzňov. Rímske námestia ešte niekoľko dní a nocí po amnestii praskali pod náporom rozradosteného davu, ktorý v novom pápežovi videl reformátora a osloboditeľa.

Myšlienka zjednotenia Talianska bola vtedy aktuálna, mala byť odpoveďou na hospodárske zaostávanie talianskych štátov, čo sa Piovi IX. stalo osudným. Kým pred zvolením podporoval taliansky nacionalizmus, po zvolení zopatrnel.

Keď sa odmietol zapojiť do vojny s Rakúskom so slovami, že je pápežom všetkých katolíkov, upadol do nemilosti. Pius IX. je zradca, kričali Rimania.

Po povstaniach v roku 1848, keď radikáli zavraždili jeho predsedu vlády grófa Rossiho, musel Pius IX. v prestrojení kňaza utiecť z Ríma. Útočisko mu ponúkol neapolský panovník Ferdinand II.

Udalosti nabrali spád. Rok 1849 znamenal vyhlásenie Rímskej republiky a zároveň koniec svetskej moci

pápeža. Pius IX. potreboval Rím získať späť. O pomoc požiadal francúzskeho prezidenta Ľudovíta Napoleona. Nacionalistov na čele s Giuseppe Garibaldi z Ríma vyhnali a v roku 1850 sa pápež vďaka Francúzom vrátil. Ľud si však už späť nezískal.

V septembri 1860, po porážke novo vzniknutej pápežskej armády, prišiel Pius IX. o všetky časti pápežského štátu, okrem Ríma a jeho blízkeho okolia. V novom talianskom kráľovstve žil pápež desať rokov pod ochranou francúzskej posádky, ktorá sa po vypuknutí francúzsko-prúskej vojny musela stiahnuť. Táto udalosť predstavovala definitívny koniec pápežského cirkevného štátu. Pius IX. skončil ako dobrovoľný väzeň vo vatikánskych palácoch. Novú epochu dejín Vatikánu v roku 1878 začal jeho nástupca Lev XIII.

Boj s bludmi doby

Medzi Piove kľúčové kroky patrí vyhlásenie dogmy o Nepoškvrnenom počatí Panny Márie (1854), ktorou sa teológovia zaberali už storočia. Napríklad cirkevný učiteľ Tomáš Akvinský, ktorý v 13. storočí nesúhlasil s jej teologickými dôvodmi.

Pápež sa nedokázal stotožniť s prúdmi, ktoré začali vedu pokladať za kľúčovú, a tak, nedbajúc na konzekvence, rozbehol boj s modernizmom. Jeho najkritizovanejším dielom sa stala encyklika Quanta Cura (súčasťou je Syllabus errorum) z roku 1864. V nej odsúdil 80 bludov moderného obdobia ako nezlučiteľných s katolíckou vierou, napr. panteizmus, racionalizmus či liberalizmus, po čom však mnoho vedcov na cirkev zanevrel.

Do pamäti ľudu sa zapísal najmä vďaka dogme o neomylnosti pápeža v oblasti mravov a viery, dodnes mylne zovšeobecňovanej. Vyhlásil ju na 1. vatikánskom koncile (1869 - 1870) a treba povedať, že spôsobila vážny rozkol medzi biskupmi.

Pre francúzsko-nemeckú vojnu pápež 20. októbra 1870 koncil odložil na neurčito. Druhý koncil sa konal takmer o sto rokov neskôr.

Milovaný a nenávidený

Svoje obdobie spoločensko-politických zmien odkláňajúcich sa od cirkvi Pius IX. odmietal a chopil sa toho, čomu rozumel - katolíckej náuky. Životopisci tvrdia, že tento veľmi priateľský človek na prvé miesto klá-

dol prozreteľnosť a jeho politikou bol Otčenáš.

„Vôkol mňa sa všetko zmenilo. Som veľmi starý, aby som menil kurz. To bude dielo môjho nástupcu,“ povedal krátko pred smrťou pápež Pius IX, vášnivý hráč biliardu, odporca zmien, ale i zakladateľ 29 arcibiskupstviiev a 123 biskupstviiev.

O tom, že bol milovaný i nenávidený, svedčí jeho posledná cesta. V júlovú noc 1881 pri prenášaní jeho pozostatkov z Chrámu sv. Petra, kde bol dočasne pochovaný, do Kostola San Lorenzo fuori le Mura, prekvapili sprievod radikáli. Najprv pokrikovali hanebné slová, neskôr do veriacich hádzali kamene. Na moste cez rieku Tiber sa situácia vyostřila. Antiklerikáli sa snažili rakvu hodiť do vody, veriaci chránili pápeža vlastným telom. **Lucia Michalková, SME, 15.5.2007**

Deň rodiny

Najprv hľadáme u nich bezpečie. Bežíme a skrývame sa v ich objatí, keď sa cítíme v ohrození. Vieme, že si nás nedajú a táto istota nám prináša radosť a pokoj. Neskôr nám začína prekážať ich záujem. Neradi odpovedáme na ich otázky: „Kam ideš? Kde si bol?“ Utekáme z ich dohľadu. Je nám lepšie s cudzími. Nekontrolovateľní s novým pohľadom na ľudí, zažívame čosi, čo nazývame „sloboda a dospelosť“. A predsa, keď sa niečo stane, keď potrebujeme pomoc, vraciame sa na začiatok. K svojim rodičom! Pripomenuli sme si Medzinárodný deň rodiny. Pýtam sa, vari máme málo sviatkov? Prečo si vlastne potrebujeme pripomínať deň rodiny? Odpoveď nájdeme aj v liste slovenských biskupov z 13. mája: „Rodina je prvé miesto, kde sa človek stretáva s láskou. Ak je toto miesto oslabené, musíme nasadiť všetky sily, aby sme ho pomohli posilniť.“ Áno, rodina je oslabená. Z rôznych dôvodov - nevera v manželstve, fyzické a psychické týranie, neprítomnosť jedného z rodičov pri výchove... „Rodina nemôže kráčať k šťastnej budúcnosti bez dobrých rodičov,“ píše biskupi. Majú pravdu. Lebo iba vernosť pravým hodnotám prináša šťastie do rodinného života.

**Jozef Kozák, kaplán v Sabinove
SME, 16.5.2007**

Petranský: So Sokolom som sa nestretol tajne

BRATISLAVA - Predseda Správnej rady Ústavu pamäti národa Ivan Petranský sa ohradil proti označeniu jeho piatkového stretnutia s arcibiskupom Jánom Sokolom, predsedom poslaneckého klubu SNS v NR SR Rafaelom Rafajom a so zástupcami Zväzu protikomunistických bojovníkov ako „utajeného“. O schôdzke informovala STV. Témou rokovania bola aj možnosť, aby ústav zo zákona dokazoval historickú pravdivosť dokumentov z archívov Štátnej bezpečnosti,

ktoré hodlá zverejniť. „Išlo totiž o krátku schôdzku v rámci vedeckej konferencie

Komunizmus patrí pred medzinárodný tribunál, ktorú usporiadal Zväz protikomunistického odboja a pozval ma na ňu,“ reagoval Petranský. Tvrdí, že podporuje takú zmenu fungovania ústavu, ktorá nijako neznižuje v súčasnosti stanovený rozsah informácií, zverejňovaných a sprístupňovaných Ústavom pamäti národa. **tasr, HN, 15.5.2007**

Odluka od pamäti

Čo už

Arcibiskup Ján Sokol, sám evidovaný v archívoch ŠtB, sa angažuje pri zmene zákona o pamäti národa. Čo už, však aj vďaka tomu diskusiu o odluke štátu od cirkvi predbehne diskusia o odluke cirkvi od pamäti. A pamäti národa zvlášť.

Problémy s pamäťou

Nie je ľahké povedať pamätnú vetu, pretože ju musí povedať intelekt, ktorý vie odhadnúť nadčasovosť, musí ju povedať v pravej chvíli a čo je hlavné, musí byť povedaná pred tými, ktorí si pamätajú.

Pamäť človeka je veľmi dôležitá. Určuje našu skúsenosť, hranice kultúrnosti, našu pripravenosť konať správne, a tak tvoriť lepšiu a lepšiu históriu, na ktorú sú ďalšie generácie s pamäťou právom hrdé. Nemusia nič tajiť ani prekračovať, môžu sa pokojne učiť svoje dejiny. Môžu mať učebnicu dejepisu dlhé roky rovnakú. Takže babička a vnučka sa môžu učiť z jednej a tej istej. U nás taká ešte nebola napísaná, pretože máme flexibilné dejiny.

Je to druh umenia, pamätať si... Existujú však aj pomôcky, keď niet talentu si pamätať. Dá sa založiť Ústav pamäti národa a tam zhromaždiť približné veci na pamätanie. Všetci však dobre vieme, že pohľad na tú istú vec nemusí byť rovnaký. Tak vznikajú dva až tri zdroje pamäti. Ak použijem príklad

našho vzťahu s krajinou sovietskych, musíte priznať, že každý z nás má inú skúsenosť a pamäť. Niektorí si pamätajú veselé tváre, častušky, červené šatky, modré košeľe a brigády pri stavbe priehrady plné nadšenia. Niektorí, naopak, si spomenie na kožené kabáty a strach pri žalúdku, mihnú sa mu pred očami hnedé tanky s bielym pásom, iní sa v duchu začítajú do Čechova, Bunina a spomenú si na pekný film či divadelné predstavenie.

Spomienky determinujú náš vzťah ku skutočnosti. Preto sa dá aj dedukovať vzťah človeka k minulosti, a teda aj k budúcnosti. Keď potom vidíte a počujete najvyššieho štátneho politika, ako jemne kreuje našu budúcnosť výrokmi, ktoré sú k minulosti benevolentné, ba až hraničia s amnéziou, so stratou pamäti, prejde vám mráz po chrbte. Vidno, že to, čo vidíte vy, on vidí inak, jeho skúsenosť a vaša je iná. To ide o iného Jánošíka a inú Bátoričku. To je iná okupácia, to je iná RVHP a iná Varšavská zmluva. To sú iné medvedíky. To je iná pamäť národa, iní ľudia, iný ústav sklerózy národa.

Tak a späť k tej pamätnej vete. Nevieť kto, ale určite to bol múdry človek, povedal: Tam, kde si ľudia neopakujú dejiny, opakujú sa dejiny. Ale ktorú z knižiek dejepisu si začať opakovať? Asi bude najlepšie spoľahnúť sa na svoju pamäť a kašľať na pamäť premiéra.

Ján Füle, PRAVDA, 15.5.2007

Stane sa Ústav pamäti národa zbytočným úradom?

Stane sa Ústav pamäti národa, ktorý zverejňuje informácie o našej komunistickej a fašistickej minulosti, zbytočným úradom? Zmenu jeho pôsobnosti paradoxne podporujú bývalí eštabáci a ich obeť.

Zmenu zákona, podľa ktorej by musel ÚPN vždy overiť pravosť dokumentov, ktoré zverejní, presadzujú národnári. Stojí za ňou aj arcibiskup Ján Sokol, ktorý je vedený ako agent ŠtB.

Jozef Kováčik, Konferencia biskupov Slovenska: „Pán arcibiskup Sokol sa stal obeťou týchto rôznych politických hier.“

Sokola podporil aj Zväz protikomunistického odboja.

Anton Malacký, podpredseda Zväzu protikomunistického odboja: „To neexistuje, aby bol on v ŠtB, tomu neverím, pretože agent ŠtB sa ináč chová.“

Odbojári tvrdia, že ústav dodnes nezverejnil mená tých eštabákov, ktorí ich väznili a mučili. Sám úrad je proti zníženiu kompetencií. Podľa viacerých politikov by zmenami stratil zmysel. Dotknutí ľudia sa môžu vždy obrátiť na súd ak majú pocit, že vo zväzkoch ŠtB sú neprávom. Sokol to doteraz neurobil. **Sergej Danilov**

Rádio Express, 14.5.2007

Stĺpček Matúša Kostolného

Ten ústav mal byť našou pamäťou. Mal nám pomôcť vyrovnáť sa s fašizmom i komunizmom. Lebo pamäť to sú aj nepríjemné spomienky.

Ľudia, čo rozhodujú o ústave dnes, akoby to nechápali. Prečo by sa potom na budúcnosť ústavu pýtali tých, čo našu čiernu minulosť vidieť nechcú?

Chceli vedieť od arcibiskupa Sokola, aký blahobyt to na Slovensku bol, keď sme posielali na smrť vlastných občanov? Alebo sa ho chceli spýtať, aké to bolo, keď spolupracoval s komunistickou tajnou službou? Či im vari išlo o to, aby si od arcibiskupa vypočuli pochvalu,

že ho ústav s podobnými otázkami už nebude otravovať?

Ján Langoš chcel, aby sme nezabúdali. Aby sme pri plnom vedomí a zodpovedne odkryli špinu, ktorú máme pod nohami. Jeho nástupcovia sa toho boja. Nenechajme sa zhyponotizovať.

Matúš Kostolný
SME, 14.5.2007

Arcibiskup Sokol nahneval politikov

Politici sú účasťou arcibiskupa Jána Sokoľa na rokovaní o zmene zákona o Ústave pamäti národa na Smolenickom zámku pohoršení.

Cirkevní hodnostári podľa nich nemajú na takýchto stretnutiach čo hľadať.

„To rokovanie nebolo šťastné a zloženie ľudí na ňom už vôbec nie, „zhodnotil stretnutie arcibiskupa Sokoľa so šéfom ÚPN Ivanom Petranským, predsedom Zväzu protikomunistického odboja Arpádóm Tarnóczym a národniarom Rafaelom Rafajom poslanec za SMK Gyula Bárdos. Nepáči sa mu, že „človek, ktorý je vedený vo zväzkoch ŠtB“, sa zúčastňuje na rokovaní o zmene zákona o Ústave pamäti národa.

„Nevidím dôvod, prečo by sa mal na takomto stretnutí zúčastňovať, „zareagoval aj poslanec za KDĽ Daniel Lipšic. Ako dodal, v tomto prípade nešlo predsa o otázku morálky, ale o legislatívu. Za „nie najšťastnejšiu“ označil Sokolovu účasť na rokovaní tiež podpredseda ĽS-HZDS Ján Kovarčík.

Ako „partizánčinu“ však vníma celú prípravu zákona zo strany SNS, keďže o tom nebola koalíčná dohoda.

ANDREA ZOBOROVÁ
Plus jeden deň, 15.5.2007

HISTORICKÝ KALENDÁR

18. mája 1920 - vo Wadowiciach v Poľsku sa narodil pápež Ján Pavol II. , vl. m. Karol Wojtyła. Zomrel 2. apríla 2005 vo Vatikáne.

Šport, 18.5.2007

V centre Bratislavy akcia o zdravom a bezpečnom sexe

V centre Bratislavy môžete ešte aj teraz stretnúť obrovské spermie. V bielych kostýmoch sú oblečení mladí ľudia, ktorí okoloidúcim rozdávali kondómy a letáčky o zdravom a bezpečnom sexe. Akcia bude na Námestí SNP do večera a vyvrcholí ňou národný týždeň kondómov. Cirkevi sa to nepáči.

Aj napriek tropickému teplu sa dnes partia mladých ľudí obliekla do hrubých kostýmov, ktoré nápadne pripomínajú spermie. Katka už od obeda oslovuje všetkých okoloidúcich a hovorí o tom, aký je pri prevencii pred HIV dôležitý bezpečný a chránený sex.

Katka: „V tej vekovej kategórii, okolo tých 18, 19, 20 je veľký ohlas. Ale niektorí ľudia sa boja, prosto predo mnou nejako utekajú.“

Každý, kto dnes na Námestí SNP prejaví záujem o prevenciu, dostane tzv. motivačný kondóm.

AA: „Nás to motivuje k tomu, že si ideme radšej kúpiť kondóm.“

AA: „Je to rozhodne zaujímavé.“

Sexuológ Róbert Maté považuje za alarmujúce, že mnohé ženy, aj

muži berú prerušovanú súlož ako vhodnú antikoncepciu. Na Námestí SNP preto poskytuje bezplatné konzultácie.

Róbert Maté, sexuológ: „Pýtajú sa na HIV infekciu, na AIDS sa pýtajú a hovorím aj o antikoncepcii s nimi.“

Cirkevi sa celé podujatie nepozdáva.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Podľa nás, táto akcia nevychováva, ale deformuje, pretože hovorí polopravdy. Čudujeme sa, že SČK ide do takejto akcie s komerčnou firmou, ktorej ide v tomto prípade jedine o zisk.“

Soňa Sládečeková, Slovenský červený kríž, ktorý akciu organizuje: „Vzdelaný názor, že treba ochranu, aj takýmto spôsobom alebo takouto cestou, osvetovou cestou preferovať.“

Na Slovensku je podľa posledných štatistík 270 HIV pozitívnych ľudí. Najviac ich je vo veku 25 až 29 rokov.

Martina Dratvová
Rádio VIVA 18:00, 14.5.2007

Veriaci z Medzibrodia sú pohoršení pivovými fľašami s etiketami, na ktorých je vyobrazený pápež

Veľké pohoršenie prežívajú veriaci ľudia z Medzibrodia na Orave. Niektorí od hnevu nemôžu ani spať. Tamojších farníkov pobúrila pani, ktorá do tejto obce priviezla fľaše piva s etiketami, na ktorých je vyobrazený pápež.

Veriaci z Medzibrodia neverili vlastným očiam na fľaši od piva uvideli pápeža.

Veriaci:

„Hriech takto pociťovať po fľaškách.“

„Posmech.“

„Hanba pre svet a pre katolícku cirkev.“

Tieto fľaštičky s opojným nápojom od soboty stihli v dedine urobiť poriadny rozruch. Tie priniesla do obce rodáčka z Medzibrodia, ktorá je vydatá v Nemecku. Aj chlapi v krčme mali k tomuto nezvyčaj-

nému pivu spočiatku rešpekt, no rýchlo v ňom našli aj výhody.

Muž: „Dám si dúšok a nemusím ísť na spoveď.“

Katolícky kňaz posudzuje oproti farníkom takéto pivko oveľa miernejšie.

Miloš Uchál, katolícky kňaz: „Zatiaľ nepoznám bližšie okolnosti a nemôžem sa k tomu vyjadriť.“

Na Slovensku sa zatiaľ nevyrobajú výrobky s podobizňou Svätého otca, no v jeho rodnom Nemecku je to iné. Už 19 hodín po zvolení pápeža sa v Bavorsku prezentovalo toto slávnostné pivo a po prvých fľašiach, na ktorých je zobrazený aj pápežov rodný dom, sa len tak zaprášilo. A zdá sa, že ani v Medzibrodí tento slávnostný omamný mok nenechal dlho fľaše plné.

Eliška Prečová, TV JOJ, 14.5.2007

A Boh stvoril internet

Na začiatku bola výzva na hromadnú virtuálnu blasfémii. Americký tvorca dokumentárnych filmov a presvedčený ateista Brian Flemming počas posledných vianočných sviatkov umiestnil na videosever YouTube výzvu na kolektívne spochybnenie a popretie Ducha Svätého. Do akcie ateistického spolku Rational Response Squad, ktorého je Flemming členom, sa prostredníctvom videovýpovede zatiaľ zapojilo vyše 1 200 návštevníkov servera YouTube. V zozname respondentov je veľa pôvodne religiózne založených ľudí, ktorí vo svojich verejných vyhláseniach vysvetľujú dôvody svojho odklonu od viery.

Religiozita 2.0. Odpoveď pobúrenej náboženskej obce na seba nenechala dlho čakať. Kampaň pod heslom Praise the Lord sa na serveri YouTube už tri mesiace snaží mobilizovať veriacich, aby svojimi videokomentármi reagovali na štvavú ateistickú akciu a verejne deklamovali svoju vieru v Boha. Ochota participovať je však v tomto prípade menšia než v tábore zapálených neveriacich. Do podpory duchovna a religiozity sa na internete zapojilo len niekoľko desiatok nábožensky orientovaných surferov.

Tento internetový konflikt medzi táborami ateistov a veriacich môže na prvý pohľad pôsobiť bezvýznamne a smiešne. Avšak na to, že nejde o celkom zanedbateľnú záležitosť, poukazuje fakt, že virtuálny boj o duchovno na serveri YouTube sa v týchto dňoch prepracoval až na americké televízne obrazovky. Kanál ABC si do nočnej šou Nightline pozval zástupcov oboch strán. Diváci sú pred televízory lákani upútavkou, podľa ktorej by mali byť svedkami dôkazu existencie Boha v priamom prenose.

YouTube a GodTube. Náboženský život na webe si vytvára vlastné aplikácie. V segmente videostreamingu už nie je odkázaný len na populárnu stránku YouTube. Religiózne posolstvá prostredníctvom obrazu a zvuku do sveta hlásajú napríklad videosevery GodTube alebo GospelTube. V snahe obrniť sa proti obsahu nekompatibilnému s konzervatívnymi hodnotami sa religiózne „tuby“ koncentrujú výlučne na náboženskú agendu. K najpozeranejším a najdiskutovanejším videám patrí naprí-

klad príspevok s titulom Atheist's Nightmare (Ateistova nočná mora), v ktorom sú na príklade dokonalého tvaru banánu ilustrované kreacionistické tézy o stvorení sveta.

V dobe, keď ľudia pri hľadaní informácií nesiahajú po knihách, ale preklikávajú sa internetovými encyklopédiami, ani šírenie religiózneho vedenia neostáva pozadu. Baštou konzervatívneho myslenia na webe je encyklopedický slovník Conservapedia, ktorý vznikol ako priama kritická reakcia na svoju staršiu známu sestru Wikipédiu. Jeho vznik podnietili výsledky internej štúdie, podľa ktorej je Wikipédia šesťkrát liberálnejšia než americká verejná mienka. Tvorcovia Conservapédie si preto kladú za cieľ sprístupniť hlas konzervatívneho spoločenstva na webe a ponúknuť tak verejnosti obsah, ktorý nie je devalvovaný liberálnym svetonázorom.

Prostredie webu však nie je len živnou pôdou na efektívne šírenie náboženského učenia. K praktizovaniu náboženského života vždy patrila aj komunikácia v komunitách, na ktorú internet ponúka ideálne podmienky. Nie div, že okrem klonov YouTube a Wikipédie internetová náboženská obec generuje aj vlastné verzie sociálnych sietí typu MySpace. Religiozita 2.0 sa praktizuje napríklad na serveroch MyChurch, Holypal alebo Xianz. Prostredie náboženských sociálnych sietí prostredníctvom blogov, chatov a diskusií rozširuje možnosti komunikácie medzi veriacimi za hranice spoločnej nedeľnej návštevy kostola.

Ako príklad absolútneho prepojenia spirituality a internetu môže slúžiť server GodWeb, ktorého história siaha až do roku 1994. Zatiaľ čo všetky doteraz spomenuté náboženské webové aplikácie slúžia na šírenie duchovna internetovou sieťou, zakladateľ GodWebu Charles Henderson ide o krok ďalej. Ním založená náboženská obec s príznačným názvom The First Church of Cyberspace vychádza vo svojom učení z tézy prítomnosti samého Boha na internete. Toto virtuálne náboženstvo sa odráža od hesla: „Boh sa nielen nachádza na webe, Boh je web - je sieťou prepojení spájajúcich všetky veci - veci v nebi i na zemi.“ @men.

Trend, 17.5.2007

Dištancovali sa od kondómov

BRATISLAVA - Od akcie Národný týždeň kondómov sa včera Výkonná rada Slovenského Červeného kríža dištancovala!

Svoje stanovisko poskytla Tlačovej kancelárii Konferencie biskupov Slovenska.

„Bola to predovšetkým propagácia kondómu na úkor zdôrazňovania vernosti vo vzťahu, zodpovednosti v sexuálnom živote, „uviedla výkonná rada v stanovisku konferencii biskupov, ktorí proti týždňu kondómov protestovali. Program minulotýždňového podujatia pripravovala Mládež Slovenského Červeného kríža spolu s firmou Durex.

(sita, jb)

Plus jeden deň, 17.5.2007

Výkonná rada Slovenského červeného kríža sa dištancuje od akcie

Výkonná rada Slovenského červeného kríža sa dištancuje od akcie národného Týždňa kondómov. Program mládeže Slovenského červeného kríža, Týždeň boja proti AIDS a HIV realizovaný v predchádzajúcich rokoch bol v dôsledku spolupráce s firmou Durex vyrábajúcou kondómy premenovaný. Už samotný názov vyjadruje, čo bolo zámerom kampane. Výkonná rada s poľutovaním konštatuje, že funkcionári mládeže nepostrehli pozmenený obsah akcií. Bola to predovšetkým propagácia kondómu na úkor zdôrazňovania vernosti vo vzťahu a zodpovednosti v sexuálnom živote. Výsledkom takto vedenej kampane je množstvo negatívnych ohlasov. Výkonná rada Slovenského červeného kríža sa ospravedlňuje všetkým, ktorým sa spôsob vedenia kampane dotkol. Proti uvedenej kampani protestovala aj Konferencia biskupov Slovenska.

Rádio Lumen, 17:30, 16.5.2007

Za potratmi treba cestovať

Niektorí bratislavskí lekári prestali vykonávať interrupcie. Tvrdia, že je to proti ich svedomiu, podobne ako niektorí lekári v iných krajinách. Zákon umožňuje nemocniciam zákrok odmietnuť.

Z piatich nemocníc v hlavnom meste interrupcie vykonávajú len dve. „Od 1. mája tohto roka anesteziológovia v petržalskej Nemocnici svätého Cyrila a Metoda podpísali výhradu svedomia,“ potvrdila hovorkyňa Rút Geržová.

Práve v Petržalke sa vykonávala väčšina potratov v Bratislave, minulý rok to bolo 520 zákrokov. Petržalská nemocnica patrí s nemocnicou v Starom Meste, v Ružinove a na Kramároch pod Fakultnú nemocnicu.

V ružinovskej nemocnici interrupcie nevykonávajú už dlhšie, výnimkou sú situácie, keď tehotenstvo ohrozuje zdravie a život ženy. Nemocnica v Starom Meste nemá gynekologicko-pôrodnické oddelenie.

Interrupcie v Bratislave teda vykonáva už len nemocnica na Kramároch a súkromné Sanatórium Koch. V sanatóriu minulý rok urobili 490 potratov, na Kramároch 202.

Oravská turistika

Aj iné nemocnice na Slovensku si uplatňujú výhradu svedomia, dostupnosť interrupcií teda pre ženy z regiónov môže byť ešte horšia ako v Bratislave.

Na Orave si uplatňuje výhradu svedomia celá nemocnica s poliklinikou v Trstenej už od roku 1989. „Aj keby sa našiel lekár, ktorý by interrupcie vykonával, nenájde u nás anesteziológa. A keby ho našiel, nenájde sestru,“ hovorí riaditeľ nemocnice Vojtech Koleják. Ženy si podľa neho zvykli, že na interrupcie sa chodí do nemocnice v Dolnom Kubíne.

Jej riaditeľ Miloslav Ostrihoň si za 21 rokov praxe uplatňoval výhradu svedomia, odhovoril od potratu sa mu podarilo len dve ženy. „Z vlastnej skúsenosti viem, že reštrikcie nemajú zmysel. Žena, ktorá príde s touto požiadavkou, už väčšinou prešla veľkým rozhodovaním, a tak si cestu k tomuto zákroku vždy nájdu. Mnohé cestujú za interrupciou do Bratislavy.“

Potvrdzujú to aj štatistiky. Hoci sa v Trstenej interrupcie nevykonávajú, podľa údajov Národného centra zdravotníckych informácií podstúpilo v ro-

ku 2005 zákrok 32 Trstenčaniek, z Ružomberku, kde tiež zákrok nerobia, ho podstúpilo 110 žien. Pre potrat sa rozhodlo aj 58 žien z Dolného Kubína.

Slobodné rozhodnutie

Ostrihoň hovorí, že nie je „vnútorne nadšený“, že sa v nemocnici robia interrupcie. Zároveň rešpektuje, že ak by ich úplne zakázal, časť obyvateľov a lekárov by nesúhlasila. „Zvolil som radšej možnosť slobodného rozhodnutia lekárov.“ Do úvahy berie aj to, že okolité nemocnice, Trstená či Ružomberok, tieto zákroky nerobia.

V nemocnici sa stretáva aj s inými požiadavkami na výhradu svedomia. Napríklad Svedkovia Jehovovi nechcú pracovať vo svoj posvätný deň, niekoľko moslimských zamest-

nancov nesúhlasí, aby sa v jedálni varilo bravčové mäso. Nemocnica im vie vyhovieť.

Interrupcií ubúda

Ministerstvo zdravotníctva dnes nevie povedať, koľko lekárov či nemocníc si uplatňuje výhradu svedomia. Podľa hovorkyne zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti dáva právomoc uplatniť si výhradu svedomia len zamestnancom, nie celému zariadeniu. Neprikazuje im však ani zabezpečiť aspoň jedného lekára, ktorý by zákrok vykonával.

Počet interrupcií u nás dlhodobo klesá. V roku 2005 ich bolo 19-tisíc, o 743 menej ako v roku 2004. Zároveň rastie počet žien, ktoré užívajú antikoncepciu. **SME, 17.5.2007**

Pápež fajčil trávu. Pobúrená je katolícka cirkev, aj Úrad vlády

Pápež fajčil trávu. To je názov výstavy, ktorá pobúrila katolícku cirkev, ja Úrad vlády. V skutočnosti sa na nej ale o zdrogovanom pápežovi nič nedozviete. Kontroverzný názov má podľa organizátorov len prítiahnuť návštevníkov. Výstava predstavuje beatovú a rokovú hudbu a jej vplyv na grafický dizajn.

Žiaden škandál sa teda nekoná.

Výstava, ktorú dnes otvorili v Galérii mesta Bratislavy sa vôbec netýka pápeža, ktorý fajčil trávu. Prečo má potom taký provokatívny názov? To nám vysvetlí

Zdeněk Primus, kurátor výstavy: „Je to originálny názov zo 60. rokov a jedna platňa sa takto volá.“

Ivan Jančár, riaditeľ Galérie mesta Bratislavy: „Marketingovo je to neuveriteľne silný názov, ktorý nám prítiahne strašne veľa ľudí.“

Okamžite prítiahol aj vlnu kritiky. Ako prvá sa ozvala cirkev, ktorej sa nepáči spojenie osoby pápeža s drogami.

Jozefa Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Tam bol zneužitý tento symbol a zatiaľ to vnímame len ako reklamný ťah použitie našej značky.“

Blažej Slabý z Úradu vlády sa obáva, že výstava môže inšpirovať mladých ľudí, aby siahli po drogách.

Blažej Slabý, Úrad vlády: „V minulom roku bolo len od závislosti drog okolo 400 mladých ľudí na Slovensku. Vyvolalo to vážne obavy.“

Riaditeľ Galérie Ivan Jančár neprípúšťa, že by mohla výstava propagovať drogy. Sám seba vyhlasuje za ich zarytého odporcu a sklamaný je najmä z reakcie cirkvi. Tvrdí, že pápež Benedikt XVI. sa ocitol pred pár mesiacmi v podobnej situácii ako oni, keď citoval byzantského cisára. Názov výstavy je totiž tiež len citát.

Ivan Jančár, riaditeľ Galérie mesta Bratislavy: „Som, sa priznám, trochu ako nešťastný z toho, že práve cirkev, ktorej sa stalo toto isté, zareagovali takto.“

Podľa kurátora výstavy, navyše, názov Pápež fajčil trávu, nemusí byť len metaforou slobody, ale čisto teoreticky aj faktom.

Zdeněk Primus, kurátor výstavy: „Absolútne sa to nedá vylúčiť, pretože pápeži sú zrovna takí ľudia ako sme my a robili všetko to, čo ľudia robia tiež.“

Výstavu môžete navštíviť do 26. augusta. Galéria mesta Bratislavy oficiálne ponúkla Úradu vlády, aby dovtedy využili jej priestory na propagáciu protidrogovej problematiky. **Martina Dratvová**

Rádio VIVA, 18:00, 17.5.2007

Rusi končia s pravoslávny rozkolom

MOSKVA, NEW YORK, BRATISLAVA - Čo Boh spojil, človek nerozdelí? Rozdelená ruská pravoslávna cirkev sa spája. Jej zahraničná vetva, ktorá sa odčlenila po boľševickej revolúcii, sa vracia pod krídla matičky Rusi.

„Je to epochálna udalosť nielen v živote cirkvi, ale aj v živote spoločnosti,“ privítal dohodu ruský prezident Vladimir Putin. V Chráme Krista Spasiteľa ju dnes podpisujú moskovský patriarcha Alexij II. a newyorský metropolita Lavr. Cárske vráta chrámu, zbúraného za Stalina a znovupostaveného po páde komunistického režimu, zostanú prvý raz otvorené aj mimo veľkonočných sviatkov, aby čo najviac veriacich bolo svedkami prekonania rozkolu.

„Touto historickou udalosťou sa po vyše ôsmich desaťročiach končí epocha rozdelenia národa,“ povedal pre Pravdu prokremeľský politológ Viačeslav Nikonov. „Po svete je rozptýlených veľa Rusov, pričom niekoľko generácií emigrantov cítilo nevraživosť k svojej krajine. Spolu s cirkvou sa k starej vlasti teraz primknú aj oni, čo posilní medzinárodné postavenie Ruska,“ predpovedá Nikonov.

Ruská pravoslávna cirkev sa rozštiepila po boľševickej revolúcii. Jej zahraničná vetva sa úplne osamostatnila pred 80 rokmi, keď moskovský patriarcha Sergij plne podriadil cirkev sovietskemu režimu. K znovuzjednoteniu viedla dlhá cesta. Prelomom bola Putinova návšteva v USA v roku 2003, keď sa v New Yorku stretol s metropolitom Lavrom, hlavou zahraničnej cirkvi. „Toto stretnutie ukázalo hierarchom, že na čele štátu nestojí bohorúhač, ale pravoslávny človek,“ ocenil včera podľa agentúry RIA-Novosti prezidentove zasluky Alexij II.

Spojenie domácej a zahraničnej cirkvi je podľa Nikonova veľkým

úspechom Putinovej politiky. „Silu Ruska hľadá aj v posilnení vlastenectva, národnej jednoty a oživení tradícií,“ hovorí.

K ruskej pravoslávnej cirkvi v zahraničí sa hlási vyše pol milióna veriacich. Niekoľko stoviek pútnikov, najmä zo Spojených štátov a Nemecka, pricestovalo do Moskvy na dnešný obrad, pri ktorom sa Alexij II. a Lavr po prvý raz na bohoslužbe napijú zo spoločného kalicha. Kým však Rusko oslavuje návrat stratených synov a obnovu jednoty, ruskí krajanovia svete čelia rozkolu.

Takmer tretina zahraničných „veriacich sa odmieta podriaďovať moskovskému patriarchátu. „Zachováme tradíciu začatú bielou emigráciou,“ povedal pre Pravdu Piotr Koltypin-Vallovskej, dlhoročný predseda ruského monarchistického združenia v Amerike a popredný laický aktivista pravoslávnej cirkvi v New Yorku. Prinajmenšom 92 farností z 350 v celom svete podľa neho zjednotenie neuzná. „Nechceme, aby nás moskovská cirkev mala pod kontrolou. Vieme, akú rolu hrá štát v Rusku, ako dodnes ovláda cirkev. Systém je rovnaký ako za komunizmu,“ hovorí Koltypin-Vallovskej.

Reči o hrubej čiari za delení Ruska na červených a bielych sú podľa neho predčasné. „Kým červená hviezda svieti na kremel'skej veži, kým ruskí vojaci pochodujú pod červenou zástavou, krajina má starú sovietsku hymnu, o nijakom zmierení nemôže byť ani reč,“ tvrdí potomok šľachtickej rodiny. Rusko sa podľa Koltypina-Vallovskeho nerozišlo s komunistickou minulosťou, lebo ho stále vedú dôstojníci komunistickej štátnej bezpečnosti: „Putin bol podplukovník a Alexij II. dokonca plukovník KGB. Tak akáže hrubá čiara?“ **Ivan Drábek**
PRAVDA, 17.5.2007

Cirkevným školám v Prahe pohrozil anonym

Cirkevným školám v Prahe opäť pohrozil anonym. Polícia hrozbu bombového útoku preveruje, no výbušninu zatiaľ nenašla. Niektoré z 30 škôl dnes zostali zatvorené, ale na väčšine sa vyučuje normálne. Podobnej hrozbe čelili cirkevné školy v Prahe už v januári.

Viera Poliaková, Rádio VIVA, 12:00, 16.5.2007

V Nitre našli unikátne pohrebisko

Unikátne pohrebisko z prelomu 10. a 11. storočia našli archeológovia v centre Nitre pod Piaristickým kostolom. Je to jediné pohrebisko v Nitre z obdobia, keď sa rozpadávala Veľká Morava a vznikala Uhorský štát. Doteraz v ňom našli 26 hrobov na mieste, kde onedlho postavia hotel.

„V hrobách nie sú milodary, čo napovedá, že sú kresťanské. Pri kostrách sú uložené len predmety dennej potreby ako náramky, náhrdelníky či prstene,“ povedal vedúci výskumu Matej Ruttikay z Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre. Práve tie spolu so zvyškami keramiky napomáhajú datovanie nálezov.

Niektoré hroby sú porušené výkopmi, prepadané a zapustené do seba. Jednej kostre chýba pravá ruka, noha a kus panvy. Nebožtíkovi z 11. storočia o dvesto rokov neskôr oddelili nohu, keď kopali iný hrob. Pohrebisko má viac vrstiev a bolo dlho funkčné, pretože ľudia si uloženie hrobov nepamätali.

Hroby porušili v 13. a 14. storočí výkopom odpadovej jamy. Archeológovia v nej našli aj stovku opracovaných i neopracovaných kravských rohov, čo napovedá, že blízko bola dielňa na výrobu opasok, hracích kociek a rozličných ženských ozdôb. Zo vzoriek hliny z odpadovej jamy v laboratóriu zistia, čo ľudia pestovali, jedli, aká bola vtedy klíma.

„Vtedajší ľudia mali priemernú výšku ako my. Zomierali mladí, dožívali sa priemerne päťdesiatky. „Na prvý pohľad mali mnohí zdravé zuby a krivú chrbticu. Jeden mal vyliečenú zlomeninu, čo je dôkaz úrovne vtedajšieho liečiteľstva. Kostry budú odborníci skúmať v antropologickom laboratóriu,“ dodal vedúci výskumu.

Okrem kostier dospelých ľudí tu bolo aj niekoľko detských skeletov, dokonca aj čerstvého novorodenca. Detské hroby boli plytšie a viac pôdy tejto úrovne sa nezachovalo.

Najnovšie výsledky výskumu stredovekého cintorína predstavia archeológovia verejnosti v júli na výstave v Ponitrianskom múzeu.

Jana Beňová (sita), SME, 17.5.2007